UK Farm rintis projek ternakan moden

Ternak suka-suka di Parit Yaani berkembang 5,000 ekor kambing

PELANCONG berpeluang memberi susu dan meninjau lebih dekat penternakan kambing di ladang UK Farm.

Hassan Omar

hassanomar@bharian.com.my

INDUSTRI penternakan bagi menghasilkan bekalan daging domestik belum benar-benar mampu membolehkan negara mengurangkan import daging. Dengan mengambil contoh import bahan makanan pada 2004, kerajaan terpaksa membelanjakan RM16.554 bilion untuk memastikan bekalan bahan makanan mampu memenuhi permintaan.

Bagi mengurangkan import bahan berkenaan, Kerajaan Barisan Nasional (BN) melalui Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani melaksanakan Dasar Pertanian Negara Ketiga (DPN3) melalui proses transformasi sektor pertanian.

Satu daripada usaha itu ialah pelancaran Projek Pertanian Moden Kluang, Johor oleh bekas Perdana Menteri, Tun Abdullah Ahmad Badawi pada 12 Februari 2004. Ia menyediakan kawasan luas bagi industri pertanian secara bersepadu iaitu tanaman, penternakan dan perikanan yang dijalankan secara komersial, berskala besar dan menggunakan teknologi terkini.

Ia membabitkan syarikat swasta yang melaksanakan pelbagai kegiatan pertanian, penternakan dan perikanan di kawasan seluas 3,609.2 hektar. Kawasan berkenaan ialah Pusat Ternakan Haiwan Padang Hijau seluas 1,280.8 hektar, Institut Haiwan dan Pusat Ternakan Haiwan Ayer Hitam (2,237.5 hektar) dan Institut Pertanian Ayer Hitam (81,268.8 hektar).

Ciri utama projek berkenaan ialah berskala besar, menggunakan teknologi terkini, pengurusan projek profesional dan mengamalkan Amalan Pertanian Baik (GAP). Matlamat utamanya bukan setakat mengurangkan import bahan makanan, malah meningkatkan pengeluaran dan bekalan bahan makanan bagi memenuhi keperluan domestik dan eksport. Pembabitan syarikat swasta melalui pengurusan secara komersial dan penggunaan teknologi terkini mampu menarik lebih ramai penternak, petani dan nelayan menggunakan ilmu dan teknologi dalam bidang pertanian.

Keseluruhannya ada 29 syarikat terbabit dalam projek berkenaan. Antaranya penternakan lembu Fidlot, tenusu dan breeder, kambing, biri-biri, rusa dan burung unta. Selain itu, ia turut membabitkan penanaman limau kasturi, limau nipis dan limau madu, jambu batu, durian belanda, nangka, nanas, sayuran organik seperti sawi, bayam, kailan, kacang panjang dan kacang buncis.

Turut dimajukan ialah penanaman herba seperti serai wangi, misai kucing dan lada hitam, manakala penternakan ikan pula adalah jenis ikan hiasan. Bagi memastikan kawasan berkenaan dimanfaatkan untuk industri pelancongan, sektor agro pelancongan turut dimajukan.

Satu daripada syarikat berkenaan, UK Agrotourism Sdn Bhd atau lebih dikenali dengan sebutan UK Farm yang diusahakan Goh Un Keng, 46.

Bermula dengan usaha menternak empat kambing untuk suka-suka di kawasan seluas 1.2 hektar di Parit Yaani, Yong Peng pada 1997, peniaga kelapa sawit itu mula menanam minat untuk mengusahakannya secara komersial dan hasilnya, dua tahun kemudian, Un Keng sudah memiliki 2,000 kambing hasil daripada pelbagai usaha, termasuk membeli kambing katjang daripada penduduk sekitar Yong Peng.

Tanpa mahu menjelaskan modal permulaan, Un Keng berkata, beliau turut mendapatkan baka kambing jumnapari daripada beberapa pembekal di sekitar Johor bagi membolehkannya meneroka sektor penghasilan susu. Dengan 2,000 kambing, beliau mampu memperoleh 60 liter susu sehari yang dibotolkan hanya dengan menggunakan botol air galian yang dikitar semula dan dijual pada harga RM5 bagi botol 500 mililiter (ml).

Hasil keringat yang menitis di bumi, Un Keng berusaha mendapatkan pengiktirafan Sijil HACCP. Sijil berkenaan dikeluarkan selepas Moody International Certification Sdn Bhd berpuas hati dengan pematuhan kebersihan dan keselamatan makanan mengikut standard antarabangsa.

Un Keng memilih kambing jenis jumnapari sebagai baka utama di ladangnya bagi menghasilkan susu untuk pasaran sekitar Johor. Baka berkenaan berasal dari Sungai Jamuna di Etawah, Uttar Pradesh, India. Ia antara baka kambing terbesar di India, iaitu kambing jantan seberat sekitar 44 kilogram (kg), manakala betina 36kg.

Baka ruminan kecil jumnapari lebih cepat mencapai umur dewasa dan mampu beranak tiga kali dalam dua tahun dengan kadar purata dua atau tiga ekor setiap kali beranak.

Dari aspek daya tahan tubuh jumnapari terhadap iklim Khatulistiwa, kambing berkenaan memiliki daya adaptasi tinggi terhadap persekitaran kerana berasal dari India yang iklimnya tidak banyak berbeza dengan Malaysia.

Un Keng sentiasa mengasingkan kambing jantan bagi mengelakkan perkahwinan sekeluarga atau 'inbreeding' kerana ia menjejaskan kualiti kambing. Kambing betina jumnapari sudah boleh berkahwin pada usia 12 bulan dan mampu melahirkan empat anak pada satu masa.

"Anak kambing harus diasingkan daripada ibu antara dua hingga tiga bulan untuk merangsang anak kambing makan makanan kental seperti konsentrat dan daun serta membesar dengan cepat," katanya.

Hasil komitmennya yang tinggi untuk terus memajukan penternakan kambing, mengundang tawaran daripada Jabatan Pertanian Johor untuk Un Keng memperluas penternakan berkenaan di kawasan seluas 40 hektar dalam Projek Pertanian Moden di Kluang.

Tawaran itu lantas mendorong Un Keng untuk segera membersihkan kawasan berkenaan yang pada asalnya dipenuhi dengan pokok hutan. Mulai 2008, beliau memulakan usaha membina lima kandang kambing seluas 20x40 meter yang kemudiannya ditambah lagi dengan lima kandang seumpama itu.

Berbeza dengan jenis kambing jumnapari yang diternak di Parit Yaani, Un Keng memilih kambing jenis biri-biri untuk memenuhi kandang di kawasan Projek Pertanian Moden yang 10 hektar ditanam dengan rumput napier manakala 18 hektar lagi ditanam dengan rumput jenis Purple Guniea, khusus untuk kaedah pemakanan kambing secara meragut.

Bermula dengan 1,200 kambing biri-biri yang dibiak dengan kaedah moden, beliau kini tersenyum bangga dengan 5,000 biri-biri. Meskipun tidak memiliki pendidikan tinggi, Un Keng dengan dibantu pegawai Jabatan Veteriner dan Jabatan Pertanian berjaya mengaplikasikan teknologi berkenaan.

Antaranya ialah teknologi sebatian 'Effective Microorganism (EM)' sebagai pemangkin tumbesaran ternakan, teknik permanian beradas (AI) bagi meningkatkan kadar kelahiran dan pengurusan kandang, makanan dan ternakan secara sistematik.

Un Keng turut mengaplikasikan pengurusan 'farm biosecurity' secara teratur dan membekalkan tinja atau najis ternakan untuk pemprosesan baja organik. Bagi memastikan syarikat berkenaan berdaya saing pada masa depan Un Keng bercadang mengaplikasi teknik 'embryo transfer (ET)' untuk menghasilkan baka berkualiti dan membekalkan uri atau placenta ternakan bagi pengeluaran bahan kosmetik.

Berbanding kaedah menggunakan botol air mineral kira-kira 11 tahun lalu, kini Un Keng melalui pelbagai siri penjelasan mengenai penggunaan botol lebih sesuai, mengaplikasikan kaedah pemasaran pelbagai produk susu kambing melalui teknologi terkini.

UK Farm mengaplikasi kaedah pemerahan susu berteknologi tinggi dan kaedah pembotolan yang bersih bagi menghasilkan susu kambing segar dan berkualiti tinggi.

Kandungan kalsium dan vitaminnya yang tinggi mengandungi laktosa yang kurang berbanding susu haiwan ternakan lain, selain kaya dengan protein, enzim dan vitamin A yang mampu membantu mengatasi masalah kesihatan seperti demam kuning, eczema (sejenis penyakit kulit), gastrik dan asma.

Bagi memastikan susu kambing UK Farm berkualiti tinggi, Un Keng hanya memerah susu sekali sehari dengan setiap mesin pemerah mampu menampung lapan kambing. Setiap seekor kambing memerlukan tempoh antara 10 hingga 15 minit untuk menjalani sesi pemerahan susu.

Selepas diperah, susu disimpan dalam peti sejuk bersuhu 4°C. Selain susu segar, UK Farm turut memasarkan susu kambing kepada beberapa syarikat pembuat ais krim, kopi dan coklat di Kuala Lumpur.

"Kami sendiri menghasilkan resipi untuk membuat ais krim, kopi dan coklat serta biskut. Kami juga membekalkan susu kepada syarikat pengeluar syampu, krim badan dan sabun mandi. Kami sentiasa berusaha mempelbagaikan produk bukan setakat untuk menghasilkan susu segar semata-mata," ujarnya.

Dengan jumlah biri-biri dan jumnapari kira-kira 5,000 sekarang, Un Keng mampu menghasilkan 200 liter susu sehari yang dimanfaatkan untuk pengeluaran bahan berkenaan.

Bagi membekalkan daging kambing pula, biri-biri disembelih mengikut standard sijil Halal Jabatan Kemajuan Islam Malaysia (JAKIM) dan dipotong mengikut bahagian tertentu seperti bahu, kaki, tanpa tulang dan seumpamanya.

"Dalam seminggu, kami sembelih lebih kurang 30 ekor. Bagaimanapun, daging itu belum memasuki pasaran di pasar raya kerana jualan di ladang sendiri pun belum cukup untuk memenuhi permintaan.

"Kami juga menanam pokok markisa untuk diproses menjadi minuman. Pokok itu berguna untuk kambing kerana kulitnya mengandungi zat berkhasiat untuk menggemukkan kambing," ujarnya.

Rumusannya, projek penternakan kambing UK Farm di kawasan Projek Pertanian Moden Kluang yang bermatlamat memajukan industri penghasilan bahan makanan negara kian mempamerkan hasil membanggakan.

Ia seharusnya menarik minat lebih ramai pengusaha sektor penternakan untuk turut melakarkan kejayaan dengan menjadikan jatuh dan bangun UK Farm sebagai model untuk membantu meningkatkan pengeluaran daging negara.

Ia juga membuktikan Kerajaan BN tidak pernah leka dan lalai dalam memberi peluang kepada rakyat, terutama usahawan merebut peluang daripada kemakmuran pembangunan negara yang turut membantu memastikan ekonomi negara kekal kukuh menghadapi cabaran global sekarang dan pada masa depan.

KANAK-KANAK juga berpeluang memberi kambing makan.